

ด่วนที่สุด

ที่ อว (ปคร) ๐๒๑๓/๒๒๔๖๔

กระทรวงการอุดมศึกษา

วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม

ถนนพระรามที่ ๖ ราชเทวี กทม. ๑๐๔๐๐

๑๔ พฤศจิกายน ๒๕๖๗

เรื่อง ร่างปฏิญญาระดับรัฐมนตรีสำหรับการประชุม IAEA Ministerial Conference on Nuclear Science, Technology and Applications and the Technical Cooperation Programme

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. ร่างปฏิญญาระดับรัฐมนตรีสำหรับการประชุม IAEA Ministerial Conference on Nuclear Science, Technology and Applications and the Technical Cooperation Programme พร้อมคำแปล

๒. หนังสือกระทรวงการต่างประเทศ ด่วนที่สุด ที่ กต ๑๐๐๕/๒๑๔๔ ลงวันที่ ๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๖๗

ด้วยกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม โดยสำนักงานปรมาณูเพื่อสันติ ขอเสนอเรื่อง ขอความเห็นชอบในการรับรองร่างปฏิญญาระดับรัฐมนตรีสำหรับการประชุม IAEA Ministerial Conference on Nuclear Science, Technology and Applications and the Technical Cooperation Programme มาเพื่อคณะรัฐมนตรีพิจารณา โดยเรื่องนี้เข้าข่ายที่จะให้นำเสนอคณะรัฐมนตรีได้ตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๗)

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

การเสนอเรื่องขอความเห็นชอบในการรับรองร่างปฏิญญาดังกล่าว เข้าข่ายเรื่องที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรีตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๗) เรื่องที่เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างประเทศหรือที่เกี่ยวกับองค์การระหว่างประเทศที่มีผลผูกพันรัฐบาลไทย

๒. ความเร่งด่วนของเรื่อง

หัวหน้าคณะผู้แทนไทยจะต้องร่วมรับรองร่างปฏิญญาฯ ในวันที่ ๒๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๗ ณ กรุงเวียนนา สาธารณรัฐออสเตรีย ซึ่งเป็นห้วงการประชุม IAEA Ministerial Conference on Nuclear Science, Technology and Applications and the Technical Cooperation Programme จึงจำเป็นต้องเสนอเรื่องนี้ต่อคณะรัฐมนตรีพิจารณาโดยด่วน

๓. สารสำคัญ/ข้อเท็จจริง

๓.๑ ที่มาของการรับรองร่างปฏิญญาฯ

ทบวงการพลังงานปรมาณูระหว่างประเทศ (International Atomic Energy Agency: IAEA) มีกำหนดจัดการประชุมระดับรัฐมนตรี IAEA Ministerial Conference on Nuclear Science, Technology

/and ...

and Applications and the Technical Cooperation Programme ตั้งแต่วันที่ ๒๖ - ๒๘ พฤศจิกายน ๒๕๖๗ ณ กรุงเวียนนา สาธารณรัฐออสเตรีย โดยในโอกาสนี้ จะให้ผู้แทนระดับรัฐมนตรีจากรัฐสมาชิก IAEA ร่วมรับรองปฏิญญาระดับรัฐมนตรีในฐานะเอกสารผลลัพธ์ของการประชุมฯ

๓.๒ สารสำคัญของร่างปฏิญญาฯ

ร่างปฏิญญาฯ มีสาระสำคัญในการเน้นย้ำถึงความสำคัญของวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีนิวเคลียร์ในด้านเศรษฐกิจ สังคม และการพัฒนาที่ยั่งยืน การกำกับดูแลทางนิวเคลียร์ การสร้างความรู้ความเข้าใจต่อสาธารณชน รวมถึงบทบาทของ IAEA โดยเฉพาะโครงการความร่วมมือเชิงวิชาการ (Technical Cooperation Programme: TCP) ซึ่งเป็นกลไกหลักเพื่อสนับสนุนรัฐสมาชิกในการสร้าง ส่งเสริม และรักษาความสามารถในการใช้เทคโนโลยีนิวเคลียร์อย่างปลอดภัยและยั่งยืน ตลอดจนข้อริเริ่มต่าง ๆ ของ IAEA และความสำคัญของการวิจัยและการแสวงหาแหล่งเงินทุน

ร่างปฏิญญาฯ มีเนื้อหาครอบคลุมประเด็นต่าง ๆ ดังนี้ (๑) การตระหนักถึงบทบาทของวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรมทางนิวเคลียร์ ที่จะช่วยแก้ปัญหาความท้าทายของโลกในด้านต่าง ๆ และช่วยสนับสนุนให้รัฐสมาชิกสามารถบรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนขององค์การสหประชาชาติ (๒) การตระหนักถึงบทบาทของ TCP ในการส่งต่อองค์ความรู้ การสนับสนุนการเข้าถึงเทคโนโลยี เครื่องมือ และความเชี่ยวชาญ เพื่อการใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีนิวเคลียร์ในทางสันติในด้านต่าง ๆ (๓) การสนับสนุนให้รัฐสมาชิกมุ่งมั่นที่จะดำเนินการตามหน้าที่และความรับผิดชอบที่มีร่วมกัน โดยกล่าวถึงความสำคัญในการให้คำมั่นและการชำระเงินสนับสนุนอย่างเต็มจำนวนและตรงตามกำหนดเวลา (๔) การรับทราบถึงการอุทิศตนของ IAEA ในการส่งเสริมให้เกิดการใช้พลังงานและเทคโนโลยีนิวเคลียร์ ผ่านโครงการริเริ่มต่าง ๆ เช่น โครงการ ZODIAC, โครงการ NUTEC Plastics, โครงการ Rays of Hope, โครงการ Atoms4Food และโครงการ Atoms4NetZero (๕) การตระหนักถึงความจำเป็นในการสนับสนุนให้ผู้หญิงเข้ามาทำงานด้านวิทยาศาสตร์นิวเคลียร์ให้มากขึ้น ตลอดจนการเน้นย้ำถึงความสำคัญในการเสริมสร้างสมรรถนะด้านนิวเคลียร์ให้แก่เจ้าหน้าที่รุ่นใหม่ เพื่อบ่มเพาะให้บุคลากรสามารถคิดค้นเทคโนโลยีที่ก้าวหน้าและยั่งยืนมากยิ่งขึ้น (๖) การกล่าวแสดงความขอบคุณต่อการพัฒนาความร่วมมือระหว่าง IAEA และหน่วยงานภายใต้องค์การสหประชาชาติ (๗) การแสดงความมุ่งมั่นที่จะร่วมกันลดช่องว่างด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีนิวเคลียร์ ตลอดจนการใช้ประโยชน์ของรัฐสมาชิกพร้อมขอให้ฝ่ายเลขานุการหารือกับรัฐสมาชิกอย่างใกล้ชิด เพื่อจัดการประชุมระดับรัฐมนตรีอีกครั้งในอีก ๔ ปีข้างหน้า (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑)

๔. ประโยชน์และผลกระทบ

การรับรองร่างปฏิญญาฯ จะช่วยเน้นย้ำถึงเจตจำนงของประเทศไทยในการสนับสนุนบทบาทของ IAEA โดยเฉพาะการดำเนินโครงการความร่วมมือเชิงวิชาการ ซึ่งประเทศไทยจะได้รับการสนับสนุนภายใต้โครงการฯ ในหลากหลายรูปแบบ ทั้งการถ่ายทอดองค์ความรู้ การจัดหาอุปกรณ์และเครื่องมือ ตลอดจนการสนับสนุนค่าใช้จ่ายให้บุคลากรจากประเทศไทยได้ไปฝึกอบรมและศึกษาดูงานในประเทศที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะทางในสาขาต่าง ๆ นอกจากนี้ การรับรองร่างปฏิญญาฯ จะเป็นการแสดงออกในเชิงสัญลักษณ์ถึงความมุ่งมั่นของประเทศไทยที่จะผลักดันการใช้ประโยชน์จากพลังงานและเทคโนโลยีนิวเคลียร์เพื่อการพัฒนาประเทศในด้านต่าง ๆ

๕. ค่าใช้จ่ายและแหล่งที่มา หรือการสูญเสียรายได้

ไม่มี

๖. ความเห็นหรือความเห็นชอบ/อนุมัติของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

กระทรวงการต่างประเทศพิจารณาร่างปฏิญญาฯ แล้ว มีความเห็น ดังนี้ (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๒)

๖.๑ ประเด็นสารัตถะและถ้อยคำ

ไม่มีข้อขัดข้องต่อสารัตถะและถ้อยคำโดยรวมของร่างปฏิญญาฯ หากกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม โดยสำนักงานปรมาณูเพื่อสันติ ในฐานะส่วนราชการเจ้าของเรื่อง และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง พิจารณาแล้วเห็นว่า มีความเหมาะสม สอดคล้องกับนโยบายและผลประโยชน์ของไทย สามารถปฏิบัติได้ภายใต้อำนาจหน้าที่ตามกฎหมาย ระเบียบ และข้อบังคับที่มีอยู่ในปัจจุบัน ตลอดจนสอดคล้องกับพันธกรณีของไทยภายใต้ความตกลงระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งได้จัดสรรงบประมาณเพื่อการนี้ไว้แล้ว ทั้งนี้ หากร่างปฏิญญาฯ ยังไม่ใช่ร่างสุดท้าย (final agreed text) ในกรณีที่มีการปรับแก้ ขอให้กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม โดยสำนักงานปรมาณูเพื่อสันติ ในฐานะส่วนราชการเจ้าของเรื่อง พิจารณาให้ร่างสุดท้ายของร่างปฏิญญาฯ เป็นไปตามแนวทางข้างต้นด้วย

๖.๒ ประเด็นมาตรา ๑๗๘ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๖๐

ร่างปฏิญญาฯ เป็นเอกสารแสดงเจตนารมณ์ทางการเมืองระดับรัฐมนตรีของรัฐสมาชิก IAEA มีสาระสำคัญเน้นย้ำบทบาทของ IAEA ในการเร่งรัดและขยายการมีส่วนร่วมของพลังงานปรมาณูเพื่อสันติภาพ สุขภาพ และความเจริญรุ่งเรืองของรัฐสมาชิก และยืนยันความมุ่งมั่นที่จะร่วมมือกัน เพื่อลดช่องว่างในด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีนิวเคลียร์และการนำไปใช้ระหว่างรัฐสมาชิก โดยไม่มีถ้อยคำหรือบริบทใดที่มุ่งจะก่อให้เกิดพันธกรณีภายใต้บังคับของกฎหมายระหว่างประเทศ ก่อปรกัไม่มีการลงนามในร่างปฏิญญาฯ ดังนั้น ร่างปฏิญญาฯ จึงไม่เป็นสนธิสัญญาตามกฎหมายระหว่างประเทศ และไม่เป็นหนังสือสัญญาตามมาตรา ๑๗๘ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๖๐ อย่างไรก็ดี โดยที่ร่างปฏิญญาฯ เป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องความสัมพันธ์ระหว่างประเทศหรือที่เกี่ยวกับองค์การระหว่างประเทศที่มีผลผูกพันรัฐบาลไทย ดังนั้น กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม โดยสำนักงานปรมาณูเพื่อสันติ ในฐานะส่วนราชการเจ้าของเรื่อง อาจพิจารณาเสนอร่างปฏิญญาฯ ให้คณะรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบตามมาตรา ๔ (๗) ของพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘

๗. ข้อกฎหมายและมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง

ไม่มี

๘. ข้อเสนอของส่วนราชการ

กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ขอเสนอคณะรัฐมนตรี เพื่อพิจารณา ดังนี้

๘.๑ ให้ความเห็นชอบร่างปฏิญญาระดับรัฐมนตรีสำหรับการประชุม IAEA Ministerial Conference on Nuclear Science, Technology and Applications and the Technical Cooperation Programme โดยหากมีความจำเป็นต้องแก้ไขปรับปรุงร่างปฏิญญาดังกล่าวในส่วนที่ไม่ใช่สาระสำคัญ และเป็นประโยชน์ต่อประเทศไทย ให้หัวหน้าคณะผู้แทนไทยสำหรับการประชุมฯ ดำเนินการได้โดยไม่ต้องนำเสนอ คณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาอีกครั้ง

๘.๒ เห็นชอบให้ปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ในฐานะ หัวหน้าคณะผู้แทนไทย ร่วมรับรองร่างปฏิญญาฯ ระหว่างการประชุม IAEA Ministerial Conference on Nuclear Science, Technology and Applications and the Technical Cooperation Programme ในวันที่ ๒๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๗ ณ กรุงเวียนนา สาธารณรัฐออสเตรีย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณานำเสนอคณะรัฐมนตรีต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นางสาวศุภมาส อิศรภักดี)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม

สำนักงานปรมาณูเพื่อสันติ

กองยุทธศาสตร์และแผนงาน

โทรศัพท์ ๐ ๒๕๗๙ ๐๕๔๗ (ชลธิธร)

โทรสาร ๐ ๒๕๗๙ ๐๕๔๗